

PABLONĚAN GALACIANU 'ICĚ UNICAMA BUÁNMIA QUIRICA

Galacia menuaxa ax Jesucristomi cataměcě unicama Pabloněn quirica cuēñěoxuan

¹ Ęx cana Pablo 'ain. Unin ca Jesucristo ñuiquin uni bana ñuixunun 'ě caísama 'icěn. Nucěn Papa Dios, an a bamacě 'icěbi baísquimicě, abětan ca Jesucristoněn aín bana ñuixunun 'ě caísacěxa. ² Ęnu 'icě axa ami cataměcě unicamabětan cana Galacia mecamanu 'icě ěmacamanuaxmi Jesucristomi cataměcě 'icě, ěně quirica mitsu cuēñěoxunin. ³ Nucěn Papa Diosbětan Nucěn 'Ibu Jesucristoněn mitsu nuibaquin 'aquincěxmi chuámarua 'aish bucucanti cana cuēñin. ⁴ Ęně menu 'icě ñuishi 'atia an sináncě unicaman 'acěsaribi oquin ñu 'atima 'ati rabanan nu iěmi ca ax bamatsianxmabi nun 'ucha cupí bamacěxa, Nucěn Papa Dios cuēñcěsabi oi. ⁵ Nucěn Papa Dios ax ca unicaman xēnibua 'aínbi rabicě 'iti 'icěn. Usaquin ca 'ati 'icěn.

Jesucristomi catamětishi ca uni Nucěn Papa Diosan iscěx upí 'icě quicě bana

⁶ Cristoněn nuibacě 'aishmi ainan 'inúan Nucěn Papa Diosan caísquin sinánmicě 'ixunbimi mitsun aín bana ěnquin bětsi bana cuacěbětan, cana uisacatsi caramina usari 'icani quixun sinanin. ⁷ Anúan uni aín 'ucha těrěncě 'aish Nucěn Papa Diosnan 'inux iěti bětsi bana ca 'aíma 'icěn. Úsa 'aínbi ca uni raíríněn mitsu 'atimaquin sinánmiquin a bana bětsi oisa tanquin bětsi oquin ñuia. ⁸ Uin

cara nun nu Cristo ñuiquin mitsu ñuixuncë Nucën Papa Diosnan 'inux anun uni iëti bana, abi ñuixunquinma bëtsi bana mitsu ñuixunia, a ca Nucën Papa Diosan uisa cara oti 'icë usoquin 'ati 'icën. Usoquin ca 'ë 'imainun naínuax ucë ángelribi, bëtsi bana uni ñuixuncë 'icë, 'ati 'icën. ⁹ 'Ën cacësaribi oquin cana mitsu catëcënin, ui unin cara nun ñuixuncëxunmi cuacë a banama bëtsi bana mitsu ñuixunia, a ca Nucën Papa Diosan uisa cara oti 'icë usoquin 'ati 'icën.

¹⁰ ¿Ësaquin mitsu caquin carana unían 'ëx cana aséribi upí 'ai quixun 'ë rabiti sinan? Usaquin sinánquinma cana Nucën Papa Diosan 'ë upí isti sinan. ¿Carana unicamabë upí 'iti sinan? Cana usaquin sinaniman. Nucën Papa Diosma unishi cuëñmiti sinani cana Cristonën unima 'itsían.

Uisax cara Pablo an Jesucristonën bana uni ñuixuncë uni 'iacëxa quicë bana

¹¹ 'Ën xucéantu, mitsúnmi 'unánun cana ësaquin mitsu cain, Jesucristo ñui quicë bana 'ën mitsu ñuixuncë ax ca unínbia sináncë banama 'icën. ¹² A bana cana unin ñuia cuacëma 'ain. Uinu 'icë unínbi ca a bana 'ë 'unánmicëma 'icën. Jesucristonënshi ca a bana 'ë 'unánmiaxa. ¹³ 'Ën judíos unicama cuëñcësa oquin ñu 'aia unin ñuia camina cuacën. 'Ën cana axa Jesucristomi catamëcë unicama 'aisamaira oquin bëtsi bëtsi ocën, Jesucristomi sinánti bana ënun quixun. ¹⁴ Usoquin 'anan cana judíos unin sináncësa oquinshi sináncën. 'Ën aintsi 'ëbë sënënburibi an 'acësamaira oquin cana uni apáncaman 'ë 'unánmicësa oquinshi 'ën chaitinën ñuiasabi oquin 'aisa tancën, 'ëx aséribi judío uniira

'ixun. ¹⁵ Usai 'iabi ca Nucën Papa Diosan, 'ën titan pucu mëucüabi 'ë aín bana ñuixunun caísa 'ixun nuibaquin asérabi ainan 'inun 'ë sinánmiquin, ¹⁶ aín Bëhicëmi catamëti 'unánmianan, atúxribia ami catamënun judíosma unicamaribi bana ñuixunun 'ë 'imiacëxa. Usaquin 'anúan 'imicëxun cana uibi uisai carana 'iti 'ai quixun ñucáma 'ain. ¹⁷ 'Ën a 'unáncëma pain 'aían a pain aín bana ñuixunun Cristonën caísa uni camabi ñucati cana Jerusalénu cuánma 'ain. Anu cuaníma cana Arabia cacë menushi cuantancëx Damásconu cuantëcëancën.

¹⁸ Rabë 'imainun achúshi bari inúcëbë pain cana Jerusalénu Pedro isi cuancën. Cuanx cana anu abë rabë semana 'imainun achúshi nëtë 'iacën. ¹⁹ Aribia Nucën 'Ibu Jesusan aín bana ñuixunun caísa uni raíri isquinmabi cana Jacobo, Nucën 'Ibu Jesusan xucën, ashi isacën. ²⁰ 'Ën a cuënëoquin mitsu cacë bana ënëx ca cëmëma 'icë quixun ca Nucën Papa Diosan 'unania.

²¹ Jerusalénu 'itancëx cana Siria me 'imainun Cilicia menu cuancën. ²² Usa 'ain ca Judea menu 'icë ëmacamanu 'icë axa Jesucristomi catamëcë unicaman 'ë 'unánma 'icën. ²³ 'Unánquinmabi ca ësaquian 'ë ñuicania cuacëxa: An nu bëtsi bëtsi o uni, an ca bërí Jesucristomi catamënun quixun unicama bana ñuixunia, ami catamëtia ënun quixun unicama bëtsi bëtsi o 'ixunbi. ²⁴ Usaquian 'ë ñuia cuaquin ca Nucën Papa Dios rabiacëxa.

2

*Jesucristonën aín bana ñuixunun caíscë raírinëan
cuëenquin Pablo bia*

¹ Usa 'ain cana catorce baritia 'icëbë Tito buani, Bernabébë Jerusalénu cuantëcëancën. ² Nucën Papa Diosan 'ë sinánmicësabi oi Jerusalénu cuanx bëbax cana anu 'icë axa Jesucristomi catamëcë unin cushicamabëshi banacën. Banaquin cana 'ën judíosma unicama Jesucristo ñuiquin ñuixuncë banacama ñuixuancën, usaquin cana unicama ca quixun caquin. 'Ën usaquin bana ñuixunti cara atun sináncëx asábi 'icë quixun 'unánuxun cana 'ën judíosma uni ñuixuncë banacama chiquinaquin cacën, 'ën uni ñuixuncë bana axa 'ëx cëmëi banacësa 'aish ñancáishi 'itin rabanan. ³ 'Ën usoquin judíosma uni bana ñuixuncë chiquinaxuncëxun ca —asábi ca —quixun sinánquin —griego uni 'icë camina Tito judíos unicama 'icësaribitia 'inun 'unántioracamiti 'ai —quixun 'ë cáma 'icën. ⁴ Usa 'aínbi ca a cushi unicaman 'ë uisaquin cacëbëmabi, nuxnu anu timéanbi ax isa Jesucristomi catamëcë 'icë quibi cëmëcë unicama, axribi anu atsíancëxa. A unicamax ca, judíosma unicama ca Jesucristomi catamëcë 'aish judíos unicama 'icësa 'inun 'unántioracacë 'iti 'icë quixun nu sinánmisa tani, uisa cupí caranuna judíosma unicama 'unántiocë 'inun 'imicëma 'ai quixun isi uacëxa. A unicaman, judíosma uniribi ca 'unántiocë 'iti 'icë quixun caquin nu sinánmisa tancëbëtanbi ca axa Jesucristomi catamëcë unin cushicaman Tito, 'unántioracamicëma 'icëbi nu uisaquinbi cáma 'icën. ⁵ A unicaman judíosma unicamax ca judíos unicama 'icësa 'iti 'icë quixun nu sinánmisa tancëxunbi cananuna, mitsúnmi Jesucristomi catamëtishi ca uni iëti 'icë quixun asérabi 'unánti

cupí, atun nu cacësa oquin sinánma 'ain.

⁶—Axa ami sináncë unicaman cushi 'inun Jesu-cristonën 'imicë ca atux 'icë —quixun unin cacë 'ixunbi ca a unicaman bëtsi ñu 'anun 'ë cáma 'icën. A unicamax nun cushi 'aínbi cana 'ën 'unanin, Nucën Papa Diosan ca aín nuitu 'unánquin, camabi uni asérabi uisa uni cara quixun 'unania. ⁷ Bëtsi ñu 'anun 'ë caquinmabi ca a cushi unicaman, judíos unicama bana ñuixunuan Pedro 'amicësaribi oquin ca Nucën Papa Diosan judíosma unicama bana ñuixunun 'ë 'amiaxa, quixun 'unáncëxa. ⁸ An judíos unicama Jesucristo ñuiquin bana ñuixunun Pedro 'imia 'ixun ca 'ëribi judíosma unicama bana ñuixunun 'imiácëxa.

⁹ Nucën Papa Diosan usaquin 'ë 'imicë 'icë 'unánquin ca Jacobo, Pedro, Juan, acaman atux Jesucristomi catamëcë unicaman cushi 'ixun Bernabécëñun 'ë aín mëcën 'inánquin, —asérabi camina nu 'acësaribi oquin Cristo ñuiquin aín bana ñuixunun Nucën Papa Diosan caíscë 'ai —quixun canan —nun nu judíos unicama bana ñuixunmainun camina mitsun judíosma unicama bana ñuixuni cuanti 'ai —quixun nu cacëxa. ¹⁰ Canan ca ësoquinshi nu cacëxa, —camina ñuñuma uni 'aquinti 'ai —quixun. Usoquin 'ati cana sináncën.

Antioquíanuxuan Pablonën Pedro ñu ca

¹¹ Usa 'ain cana 'ëx Antioquía ëmanu 'ixun Pedro Jerusalénuaxa ucë upí oquian asérabi Jesusan bana 'aiamoquin ñu cacën. ¹² Jacobonëan xucëxa uni raíri ucëma pain 'ain ca Pedronën judíosma unicamabëtan piacëxa. Usaquin 'axunbi ca Jacobonëan xucë unicama ucëbëtan atubëtan piquinma, judíosma unicama ëancëxa,

axa Jerusalénuax ucë unicaman a ñu cati rabanan. ¹³ Pedronëan usaquin 'aia isquin ca axa Jesucristomi catamëcë judíos unicama raírinënríbi, judíosma unicama axríbi Jesucristomi sináncë 'icëbi, atubëtan piquinbi ëancëxa. A unícamaxa usai 'ia isi ca Bernabénëxríbi usaríbítí 'iacëxa. ¹⁴ Acamaxa —judíos uní cupíma Jesucristomi catamëtíshí ca uní iëti 'icë —quixun 'unaníbi usai 'ia isquin cana axa Jesucristomi catamëcë unicama tímëcëñuxun Pedro ësaquin cacën: ¿Míx judío uní 'aíshbí judíoma uní 'icësaí 'íquinbí caramina uisa cupí judíosma unia judíos unicama 'icësaí 'ínun quixun cain?

Judíos unícamaxa judíosma unícamama 'icësaríbítí Nucën Papa Diosnan 'ítí bana

¹⁵ 'Ë 'ímainun 'ëbë 'icë unícamax cananuna judío uní rëbúnquí 'aísh judío uní 'ain. Nux cananuna an Nucën Papa Diosan bana 'unáncëma judíosma unícamasaríbíma 'ain. ¹⁶ Usa 'íxunbí cananuna 'unanín, Moisésnën usai ca judíos unícamama 'ítí 'icë quixun cuënëo bana quíásabí oquían ñu 'acë cupíma Jesucristomi catamëcë cupíshí ca uní Nucën Papa Diosan aín 'uchacama tërënquín aínan ísia. Usaquin 'unaní cananuna nuxríbí Nucën Papa Diosan íscëx upí 'ínux Jesucristomi catamëacën. Usai ca unícamama 'ítí 'icë quícë bana 'acë cupíma ca Nucën Papa Diosan uní aínan 'icë upí ísia.

¹⁷ Nun 'ucha sínánquín cananuna nun 'ucha tërënquín nu iëmínun Cristo cain. ¿Usaquin caquín caranuna Crístonën ca nu 'uchañu 'ímía quixun cain? Usama ca. ¹⁸ —Nun 'acë upí ñu a

cupíma Jesucristomi catamécë cupíshi cananuna Nucën Papa Diosan iscëx abë upí 'ai —quixun 'unáncë 'ixunbi, amiribishi —'ën upí ñu 'acë cupí cana Nucën Papa Diosan iscëx upí 'ai —quixun sináncë 'aish cana Nucën Papa Diosan iscëx 'uchañumama 'ain. ¹⁹ Moisésnëan usai ca judíos unicama 'iti 'icë quixun cuënëo bana quicësabi oquin sënëonquin 'acëma 'aish cana iétimoi bamati 'iacën. Usai 'icëbi ca Jesucristomi catamécë cupíshi Nucën Papa Diosan ax cuëencësabi oi 'inun, 'ën 'uchacama tērēnquin 'ë ainan 'inun iëmiacëxa. ²⁰ 'Uchatëcēnuxunma ashiquin 'ën 'uchacama ëni cana Cristobë bamacësa 'ain. Usa 'aish cana 'ëshima, Cristo ax 'ëbë 'ain, aín cushínbi ax cuëencësa oíshi 'in. Nucën Papa Diosan Bëchicë, axa 'ë nuibati bamatsianxmabi 'ën 'ucha cupí bama, ami catamëti cana ax 'ëbë 'ain, ax cuëencësabi oi 'in. ²¹ Moisésnëan usai ca judíos unicama 'iti 'icë quixun cuënëo bana quicësabi oquin 'acë cupí ca Nucën Papa Diosan uni ainan 'icë upí isia quixun sináncë 'aish cana Cristo bama ax ca ñancáishi 'icë quicësa 'itsían. Usa 'aínbi cana, Nucën Papa Diosan ca aín Bëchicë ñancábi bamanun xuacëxa quixun sinanima, asérabi ami catamëtin.

3

Moisésnën cuënëo bana quicësabi oi 'icë cupíma Jesucristomi catamécë cupíshia uni upí 'iti bana

¹ Gálatas unicama, mitsux camina sinánñumasa 'ain. Unin 'ucha cupía ax i curúsocēnu bama Jesucristo ñuiquin cananuna mitsu upí oquin bana ñuixuancën. Ñuixuncëbi ca uni raírínën bëtsi bana

ñuixunquin, Jesucristo ñui quicë bana cuaxunma 'anun quixun mitsu paránxa. ²⁻³ Camina 'ë cati 'ain, ¿Moisésñëan usai ca judíos unicama 'iti 'icë quixun cuënëo banami cuacë cupí cara Nucën Papa Diosan aín Bëru Ñunshin Upí mitsubëa 'inun mitsu 'ináncëx? Usama ca. Jesucristo ñui quicë bana cuatími ami catamëcëxuinshi ca aín Bëru Ñunshin Upí mibëa 'inun mitsu 'ináncëxa. ¿Usa 'ixunbi caramina mitsun Nucën Papa Diosan Bëru Ñunshin Upitan mitsu upí 'imiti sinántancëxunbi —'ën ñu upí 'acë cupíshi ca Nucën Papa Diosan 'ë upí isia —quixun sinanin? Usaquin sinani camina sinánñuma unicamasa 'ain. ⁴ ¿Ñancábi caramina cëmëishi tëmëraibi Jesucristomi sináncën? Mitsúxmi usai 'icë ax ñancábimi usai 'icëma 'itibi ca 'ia. ⁵ Nucën Papa Diosan ca aín Bëru Ñunshin Upí 'inánan uni itsían 'acëma ñu mitsu 'amia. ¿Uisa cupí cara mitsu usoquin 'amia? An ca usaquin 'aia, mitsúnmi Moisésñëan usai judíos unicama 'iti cuënëo bana cuacë cupíma mitsúxmi Jesucristo ñui quicë bana cuati, ax ca aséribi 'ëbë 'icë quixun sinani, ami catamëcë cupí.

⁶ Abrahamnën ca sináncëxa, Nucën Papa Diosan ca ax quicësabi oquin 'ati 'icë quixun. Usaquin sináncë cupí ca Nucën Papa Diosan Abraham aín nuitu upí 'icë isacëxa. ⁷ Usa 'ain camina mitsun 'unánti 'ain, an ax quicësabi oquin ca Nucën Papa Diosan 'aia quixun sinani ami catamëcë unicamax ca axa 'iásaribiti Nucën Papa Diosmi catamëcë 'aish Abrahamnën rëbúnqui 'ia. ⁸ —Judíos unicamaishima camabi uni cana axa Jesucristomi

catamëtia nuibaquin aín nuitu upí isti 'ai —quixun 'unánquin ca Nucën Papa Diosan an Abraham ësáquin cacë bana aín uni cuënëomiacëxa: “Mi cupí ca camabi menu 'icë unicama 'ën 'imicëx aín nuitu upí 'aish chuámarua tani cuëënti 'icën”.⁹ Usa 'ain ca ui unicamax cara Abraham 'iásaribiti —Nucën Papa Diosan ca aín quicësabi oquin 'aia —quixun sinani ami catamëtia ax ca Abraham 'iásaribiti Nucën Papa Diosan 'imicëx aín nuitu upí 'aish chuámarua tani cuëënti 'icën.

¹⁰ Usa 'aínbi ca ësairibi a bana usai ca judíos unicama 'iti 'icë quixun cuënëo ax quia: “Ui unicaman cara camabi cuënëo bana quicësabi oquinra 'acëma a ca Nucën Papa Diosan uisa cara oti 'icë usoquin 'ati 'icën”. A bana asérabi 'ain cananuna 'unanin, a bana quicësabi oquin 'acë 'aish cana Nucën Papa Diosan iscëx 'uchañuma 'ai quixun sináncë unix ca a banacama quicësabi oquinra 'acëma 'icë Nucën Papa Diosan uisa cara oti 'icë usoquin 'acë 'iti 'icën.¹¹ Nucën Papa Diosan bana cuënëo ca ësaribiti quia: “Ui unicama cara Nucën Papa Diosan upí isia, ax ca asérabi ami catamëti tsóti 'icën”. Usáquin cuënëo bana 'unánquin cananuna 'unanin, Moisésnëan usai ca judíos unicama 'iti 'icë quixun cuënëo bana 'acë cupíma ca Nucën Papa Diosan uni ainan 'icë upí isia, quixun.¹² Moisésnën cuënëo banax ca quia: “Nucën Papa Diosbë upí 'inux Moisésnën cuënëo bana quicësabi oi 'iti sináncë unin ca asérabi a banacama quicësabi oquin 'ati 'icën”. Usai quibi ca, ami catamëtishi ca uni Nucën Papa Diosbë upí 'icë quima.

¹³ A bana, usai ca judíos unicama 'iti 'icë quixun Moisésnën cuënëo, a banacamaxa quicësabi oqui-

inra 'acëma 'icë, nu uisa cara oti 'icë usoquin 'ati 'ixunbi ca Nucën Papa Diosan nu 'aquinma, Cristo, nun 'ucha cupí tēmëramia cupí, nu ami catamëtia uisotima 'icën. Camabi unin 'ucha cupí ca 'uchañuira uni 'icësari Cristo i curúsocënu bamacëxa, Nucën Papa Diosan bana cuënëo ësai quicësabi oi: “Ui unix cara i curúsocënu matáscë 'icë ax ca asërabi 'uchañuira 'aish Nucën Papa Diosan uisaira cara oti 'icë usoquin 'acë 'iti 'icën”.
¹⁴ Nucën Papa Diosan Abraham cásabi oía judíosma unicamaxribi Nucën Papa Diosnan 'inun ca Cristo Jesús 'uchañuira uni 'icësari bamacëxa. Ax usai bama cupí ca axa ami catamëcë unicama Nucën Papa Diosan aín Bëru Ñunshin Upí 'inania, ax quiásabi oquin.

Moisésnën cuënëo bana 'imainun Nucën Papa Diosmi catamëti quicë bana

¹⁵ 'Ën xucéantu, esa ca ënë bana 'icën. Achúshi unían, usa ca ënë ñu 'iti 'icë quixun quiricanu cuënëocë 'icë ca uinu 'icë unínbi a bana tērëcaquin bëtsi otëcëntima 'icën. ¹⁶ Usaribi ca Nucën Papa Diosan Abraham cá bana 'icën. An ca Abraham aín rëbúnqui achúshi ñuiquin, a cupí ca camabi menu 'icë unicama an iscëx upí 'aish cuëenti 'icë quixun cacëxa. Usaquian Nucën Papa Diosan Abraham cá bana ax ca “aín rëbúnquicama” ñui quima, “aín rëbúnqui achúshi” ñui quia. Usa 'ain ca aín rëbúnqui achúshi a ñuia quiá ax Cristo 'icën. ¹⁷ Esa ca a bana 'icën. Nucën Papa Diosan ca aín rëbúnqui achúshi ñuiquin, a cupí ca camabi menu 'icë unicama an iscëx upí 'aish cuëenti 'icë quixun caquin Abrahambëtan ashiquin mëníocëxa. Usaquian mënío

'ixun ca cuatrocientos treinta baritia inúcëbëtan Nucën Papa Diosan usai ca judíos unicama 'iti 'icë quicë bana Moisés cuënëomiacëxa. Usaquin cuënëomiquinbi ca an Abrahambëtan mënío bana ñancáishia 'inun Nucën Papa Diosan tërëcama 'icën. ¹⁸ Moisésnëan usai ca judíos unicama 'iti 'icë quixun cuënëo bana quicësabi oquin 'acë cupía uni Nucën Papa Diosan iscëx upí 'ain ca an Abrahambëtan mënío bana ñancáishi 'itsíanxa. Usa 'aínbi ca usama 'icën. A ñuiquian an Abrahambëtan mënío achúshi uni a cupíshi ca uni ami catamëtia Nucën Papa Diosan upí isia.

¹⁹ ¿An Abraham cá bana xëníbua 'aínbi asérabi 'ain cara uisacasquin Nucën Papa Diosan usai judíos unicama 'iti bana cuënëonun Moisés cacëx? Uisa ñu 'ati cara 'aisama 'icë quixuan unin 'unánti cupí ca a bana judíos unicama 'ináncëxa. Abrahamnën rëbúnqui, Cristo, axa utia Abraham ñuixuan, a utámainuan a bana quicësabi oquin pain 'anun ca Nucën Papa Diosan a bana Moisés cuënëomiacëxa. Nucën Papa Diosan cacëxuan ángelcaman a cacë bana ca Moisésnën cuënëo bana 'iacëxa. ²⁰ An cacë bana ñuiquin judíos unicama canun Moisés 'iminuxbi ca Nucën Papa Dios achúshi, ax Abrahambëbi banacëxa, uni itsi camima.

Uisa cupí cara Nucën Papa Diosan usaía uni 'iti bana Moisés 'ináncëxa quicë bana

²¹ ¿'Ëx ësai qui carana Nucën Papa Diosan Abraham cá banaxa bëtsi 'imainun ca an Moisés cá banáxribi bëtsi 'icë quin? Usama ca. Moisésnën cuënëo bana quicësabi oquin 'acë cupía uni aín nuitu upí 'aish Nucën Papa Diosnan 'ain, ca a

bana 'acë cupíshi uni Nucën Papa Diosan iscëx upí 'itsíanxa. ²² Usa 'aínbi ca Nucën Papa Diosan bana cuënëo —camabi unin ca ñu 'atíma 'aia — quia. A banaxa asérabi 'ain ca axa Jesucristo cupí ami catamëcë unicamaxëshi Nucën Papa Diosan iscëx upí 'iti 'icën, an aín rëbúnqui achúshi ñuiquin Abraham cásabi oi.

²³ Ami catamëtinu iëti Jesucristoa utámainun ca judíos unicaman Moisésnën cuënëo bana quicësabi oquin 'ati 'iacëxa. ²⁴ Usa 'ain cananuna an bërúancë xanun bana tuacën tancësaribi oquin, Moisésnën cuënëo bana tanquin, a bana quicësabi oquinshi 'aquin, uisa ñu 'ati cara asábi 'icë, uisa ñu 'ati cara 'aisama 'icë quixun 'unáncën, aminu catamënuan Cristo utámainun. Usai 'ia 'aíshbi cananuna Cristo uá 'ain, ami catamëtia nun 'ucha tërëncë 'aish Nucën Papa Diosan iscëx upí 'ain.

²⁵ Nux ami catamënuan Cristo uá 'ain cananuna ami catamëquin an bërúancë xanun bana tuacën tancësaribi oquin Moisésnën cuënëo bana tancë cupíma, Jesucristomi catamëcë cupíshi Nucën Papa Diosan iscëx upí 'ain.

²⁶ Usa 'ain camina mitsux Cristo Jesúsmi catamëti abë 'aish Nucën Papa Diosan bëchicë 'ain. ²⁷ Ami catamëtia ainan 'icë nashimicë 'aish camina unían aín chupa xëni 'aisama pëquin chupa ió pañucë usaribi 'aish mibëa Cristo 'ain min nuitu upíra 'ain. ²⁸ Judíos unicama 'imainun axa griego banan banacë judíosma unicama, an uni ñu mëëxuncë unicama 'imainun an uni ñu mëëxuncëma unicama, bëbu 'imainun xanu, acamáxbi camina Jesucristonan 'aish Nucën Papa Diosan iscëx bëtsisaribi 'aish achúshisa 'ain. Jesucristonan 'ixun camina camaxunbi bëtsin

sináncēsaribi oquin sinanin. ²⁹ Mitsux Cristonan 'aish camina axa 'iásaribiti Nucën Papa Diosmi catamēcē 'aish Abrahamnën rēbúnqui 'ain. Usa 'aish camina Nucën Papa Diosan aín rēbúnqui ñuiquin Abraham cásabi oí aín uni 'ain.

4

¹ Ēsaquin cana mitsu cain, aín papa bamacēbētan ca aín ñucama ainan 'icēbi canicēma pain 'ixun aín bēchicēnēn bitsima. Canitancēxun cuni ca biti 'icēn. Usa 'aish ca a tuá aín papan ñucama axa ainan 'ainbi a ñucama bicēma pan 'aish, an aín papa ñu mēēxuncē unisaribi 'icēn. ² Aín papan anúan aín ñu biti mēnío nētē sēñentamainun ca aín papan caíscē unin aín bēchicē bērúanan aín chupa acama aín papan curíquinēn bixunti 'icēn. ³ A tuásaribi ca Jesucristo ucēma pan 'ain judíos unicama 'iacēxa. Usa 'ixun ca Moisésnēn cuēñēo bana quicēsabi oquin 'anan aín nuitu upí 'inúan unin sináncē ñuishi 'ati sináncēxa. ⁴ Usa 'ainbi ca aín uti nētē sēñēncēbētan Nucën Papa Diosan aín Bēchicē ēnē nētēnu xuacēxa. Achúshi xanúxa bacēncēx canitancēx ca judíos unicama 'icēsaribiti Moisésnēn cuēñēo bana, usaía judíos unicama 'iti, a 'unáncē 'iacēxa. ⁵ Ax ca judíos uni 'aishnu nux Moisésnēn cuēñēo bana cuacē 'icē, an 'imicēxēshi nun 'uchacama tērēncē 'aish Nucën Papa Diosan bēchicē 'inun nu 'iminux uacēxa.

⁶ Mitsux camina asérabi aín bēchicē 'ai quixunmi 'unánun ca Nucën Papa Diosan aín Bēchicēnēn Bēru Ñunshin Upí mitsubēa 'inun xuacēxa. Usa 'ain camina aín bēchicē 'ixun —'ēn Papa Dios camina mix 'ai —quixun Nucën Papa Dios cain. ⁷ Usa 'aish camina an uni ñu mēēxuncē uni 'icēsai 'ima xubu 'ibu unin

bëhçicë 'icësaí aséabi Nucën Papa Diosan bëhçicë 'ain. Mixmi aín bëhçicë 'icë ca Cristo ax quiásabi oquin mitsun 'uchacama tērénquin an iscëxmi upí 'inun 'imianan aín Bëru Ñunshin Upí mitsubë 'inun 'inania.

Axa Jesucristomi catamëti unicamamia Pablo sinan

⁸ Bërâma camina –Nucën Papa Dios ca aséabi Dios 'icë –quixun 'unâncëma 'ixun Diosma ñucama rabiquin bëtsi bëtsi ñu 'acën. ⁹ Usaquin bëtsi ñu rabiá 'ixunbi camina an sinánmicëxun –Nucën Papa Dios ax ca aséabi Dios 'icë –quixun 'unanin. ¿An mitsu ainan 'imicëxunbi caramina uisa cupí mitsúnmi bërâma rabia ñucama rabiçicënti sinan? ¹⁰ Nucën Papa Diosan mitsu upí isnun quiax camina bërâmami quiásaribiti nëtë ñui –ënë nëtëx ca bëtsi nëtësama 'icë –quianan 'uxë ñui –ënë úxëx ca bëtsi 'uxësama 'icë –quianan bari ñui ënë barix ca bëtsi barisama 'icë –quin. ¹¹ Usaquin sinanimi 'ën mitsu 'unánmicë banacama manucësa 'ain cana –sapi cana ñancábi mitsu 'unánmia –quixun sinanin.

¹² Ën xucéantu, mitsux judíos unima 'ixun camina Moisésnëan cuënëo bana 'unâncëma 'ixun a bana quicësabi oquin 'ama 'ain. 'Ënribi cana –a bana quicësabi oquin 'acë cupí cana Nucën Papa Diosan iscëx upí 'ai –quixun bërí sinaniman. Úsa 'ain camina mitsúxribi 'ëx 'icësaribiti Nucën Papa Diosan iscëx upí 'inux aséabi Jesucristomishi catamëti 'ain. 'Ëx mitsubë 'ain camina 'ëmi 'icëma 'ain. ¹³ Camina 'unanin, 'ën nami 'aisama 'ixun cana bëtsi menu cuanti sinánquinbi anuxu-inshi Jesucristo ñuiquin mitsu bana ñuixuntabaquin

ñiuxancën. ¹⁴ 'Ëx 'ñucë 'aish upíma 'icë isquinbi camina 'ë timáma 'ain. Usa 'ixun camina Nucën Papa Diosan xucë ángel bicësa oquin upí oquin bianan Jesucristo 'acësa oquin 'ë biacën. ¹⁵ 'Ë isi camina cuëëancën. ¿Usai 'iá 'aíshbi caramina bërí uisacatsi usama 'ain? Usama 'aínbi cana 'unanin, usoti 'icë cuni camina mitsun bëru ëchíxun 'ë 'inan 'itsían. ¹⁶ ¿'Ën mitsu aséribi cacë bana sinánquin caramina 'ëx cana mitsumi nishi quixun sinanin? Usama ca.

¹⁷ An mitsu bana itsi 'unánmicë unicamax ca cëmëquin parani mitsubë upiti banaia. Usai 'iquinbi ca aséribi mitsu 'aquinti sinaníma. Mitsúnmi 'ë sinánquinma atuishi sinánquin aín banaishi cuati ca cuëënia. ¹⁸ Usa 'aínbi cana mitsu cain, paránquinma unin upí oquin ñu 'aquincëxmi mitsux abë nuibananti ca asábi 'icën. Usaribi oquinmi mitsubë 'icë 'acësaribi oquin mitsubë 'icëmabi 'ë sinánti ca asábi 'iti 'icën. ¹⁹ Mitsux camina 'ën bëchicësa 'ain. Usa 'ain cana mitsúnmi Cristo 'unáncëma pain 'ain 'iásaribiti mitsúxmi aséribi ami upiti catamënun quixun sinani, masá nuituti bënëtin, bacénuxun paë tania xanu bënëcësaribi oi. ²⁰ 'Ëx anu mitsubë 'iti cana cuëënin. 'Ëx anu 'ixun cuni cana mitsubë banaquin, upí oquin mitsun sinan 'unánquin, mitsu upí oquin 'ësëtsian. Mitsubëma 'ixun cana uisai caramina 'icani quixun 'unaniman. Usa 'ain cana uisaquin carana mitsu cati 'ai quixun 'unaniman.

Agarcëñun Sara ñuicë bana

²¹ Mitsux Moisésnën cuëñëo bana quicësabi oquin 'ati cuëëncë 'ixun camina 'ën ñucácëxun 'ë cati 'ain, ¿caramina uisai cara a bana quia

quixun upí oquin 'unáncëma 'ain? ²² A banax ca quia, Abraham ca rabë bëbu bëchicëñu 'iacëxa. Bëtsin titax ca Abrahamnën xanúan ñu mëemicë, Agar cacë xanu, 'iacëxa. Bëtsix ca Abrahamnën xanun tuábi 'iacëxa. ²³ An Abrahamnën xanu ñu mëëxuncë xanun tuacëx ca camabi tuásaribi 'aish unin bëchicëishi 'iacëxa. Usa 'aínbi ca bëtsix Abrahamnën xanu, Sara, ax tuacëma 'aíshbi Nucën Papa Diosan Abraham cásabi oi tutancëx bacëancëxa. ²⁴ Ënëx ca ësa 'icën. Ënë xanu rabë 'imainun tuá rabë ñui quicë bana isquin cananuna bëtsi bana rabëribi sinánti 'ain, ësaí quicë: A bana achúshinëx ca Cristo ñui quicë 'icën. A bana ca aséribi 'icë quixun sinani Cristomi catamëcë unicamax ca Saran rëbúnquisa 'icën. Bëtsix ca Nucën Papa Diosan Moisés cuënëomia bana a ñui quicë 'icën. Aín bashi Sinaí, anuax 'itsa nëtë abë banaquin ca Nucën Papa Diosan usai ca 'ën uni 'iti 'icë quixun Moisés cacëxa. A bana quicësabi oquin aín unicaman 'anun 'inan 'aínbi ca 'itsa unin, a 'acë cupíshi cana Nucën Papa Diosan uni 'ai quixun sinania. Usaquin sináncë unicama ax ca Agarnën rëbúnquisa 'icën. ²⁵ Aín bashi Sinaí ax ca Arabia menu 'icën. Aín bashi Sinaínuxuan abë banaquin Nucën Papa Diosan Moisés, usai ca aín unicama 'iti 'icë quixun cá bana 'acë cupí cana Nucën Papa Diosan uni 'ai quixun sináncë unicamax ca Jerusalénu 'icë unicamasa 'icën. Usaquin sináncë unicamax ca Agarnën tuá 'iásaribi 'icën. Usa 'aish ca ësa 'icën. Nucën Papa Diosan, min xanun ca mi tuaxunuxun 'aia cá bana sinánquinma ca Abrahamnën bëchicëñu 'iti cuëenquinshi Agar cacë xanumi bëchiacëxa. Usa 'aish ca a tuá a Nucën Papa Diosan Abraham ñuixuan, ama 'iacëxa. ²⁶ 'Itsa

uníxa Agarnën tuá 'iásaribi 'aínbi cananuna usama 'ain. Nux cananuna Nucën Papa Diosan nētēnu 'icē Jerusalén anu abē 'iti uni 'ain. ²⁷ Abrahamnën xanu ñui ca cuēnēo bana ësai quia:

An tuacē xanun rēbúnquinēxa 'icēsamaira oi ca — 'ēn cana tuaima — quixuan an sináncē xanu aín rēbúnqui 'aisamaira 'iti 'icēn. Usa 'ain camina mix tuatima 'aish tuáñuma xanu 'aíshbi — tuáñu cana 'iti 'ai — quixun 'unani cuēēnti 'ain; tuacēn paē tancēma xanu 'aíshbi camina tuá 'imainun rēbúnquiñu 'icē cupí chuámarua tani cuēēnti 'ain.

²⁸ 'Ēn xucēantu, Nucën Papa Diosan Abraham cacēsabi oquin ca Isaac aín titan tuacēxa. Usaribiti cananuna nux Nucën Papa Diosan mēnósabi oi Cristo cupí ainan 'ain. ²⁹ Bēráma ca Agarnën tuá, axa camabi tuá 'icēsaribi unin bēchicēshi 'inun aín titan tua, an, Isaac, Nucën Papa Diosan cacēsabi oquian Abrahamnën bēchicē, a bētsi bētsi ocēxa. Usaribi oquin ca an Nucën Papa Diosnan 'inuxun, usai ca judíos unicama 'iti 'icē quicē bana 'acē unin, axa Nucën Papa Diosnan 'inux Cristomi catamēcē unicama bētsi bētsi oia. ³⁰ Usa 'aínbi ca Nucën Papa Diosan bana cuēnēo ësai quia: “Aín xanúan ñu mēēmicē xanun tuacēn rēbúnquinēx ca Nucën Papa Diosan cásabi oi Abrahamnën xanun tuacēn rēbúnquisaribi 'itima 'icēn. Usa 'ain ca aín xanúan ñu mēēmicē xanubē aín tuá ashiti Abrahamnën xubunuax utēcēntimoi cuanti 'icēn”. ³¹ 'Ēn xucēantu, usa 'ain cananuna nux Agarnën tuá 'iásaribima 'aish Saran tuása 'ain.

Jesucristonan 'ixun bëráma 'á ñucama sinántëcëntima bana

¹ Nun Moisésnën usai ca judíos unicama 'iti 'icë quixun cuënëo bana quicësabi oquin 'acë cupíma cananuna Cristomi catamëcë cupíshi Nucën Papa Diosnan 'ain. Usa 'ain camina asérabi Cristomi catamëquin a ënti sinántima 'ain. Usai judíos unicama 'iti Moisésnën cuënëo bana quicësabi oquin 'acë cupí cana Nucën Papa Diosnan 'ai quixun camina sinántëcëntima 'ain.

² Pablo 'ixun 'ën mitsu camainun ca cuat, Nucën Papa Diosnan 'inux cana judíos unicama 'icë sai 'unántioracati 'ai quixun sinanibi camina Cristomi catamëcëma 'aish Nucën Papa Diosnan 'itima 'ain. ³ Cana mitsu catëcënin, uicaman cara —'unántioracacëma 'aish cana Nucën Papa Diosan iscëx 'ën nuitu upí 'inux 'unántioracacë 'iti 'ai — quixun sinania, a unicaman ca 'unántioracacë 'iti ashima camabi usai ca judíos unicama 'iti 'icë quixun Moisésnën cuënëo bana quicësabi oquin 'ati sinánti 'icën. ⁴ Uicaman caramina — Moisésnëan usai ca judíos unicama 'iti 'icë quixun cuënëo bana quicësabi oquin 'acë cupí ca ainan 'icë Nucën Papa Diosan 'ë upí isia — quixun sinani, mix camina upí 'inux ami catamëtancëxunbi Cristo ëncë 'ain. Usa 'aish camina Nucën Papa Diosnanmasa 'ain. ⁵ Usa 'aínbi cananuna nun, ami catamëti ënquinma aín Bëru Ñunshin Upitan 'im-icëx cananuna Nucën Papa Diosan iscëx upí 'iti 'ai quixun sinanin. ⁶ Nux asérabi Jesucristonan 'aish cananuna 'unántioracacë unicama 'icë saribiti 'unántioracacëma 'aishbi Nucën Papa Diosan iscëx upí 'ain. Jesucristomi catamëcë 'ixúan an uni

nuibacë uni ax ca Nucën Papa Diosan iscëx upí 'icën.

⁷ Mitsux camina upiti Jesucristomi sináncën. ¿Ui unin cara Jesusan banami ënun quixun mitsu sinanamiãx? ⁸ Nucën Papa Dios an mitsu ainan 'inun sinánmicë, an ca Jesusan bana ënun quixun mitsu sinánmicëma 'icën. ⁹ Unix ca quia, “Anun pán chamiti ñu an ca xanpanu 'icë pán 'ati ñu acëñun mëscucëxun camabi chamia”. Usaribi 'ixuan an uni paráncë unin ñuixuncëxun ca camabi unin aín bana cuatia. Usa unin sapi ca mitsu paránxa. ¹⁰ Usa 'aínbi cana mitsúxmi Nucën 'Ibu Jesucristomi catamëcë 'ain ësaquin sinanin, mitsun camina 'ën 'acësaribi oquin —Moisésñëan cuëñëo bana cupíma Jesucristomi catamëcë cupíshi cananuna Nucën Papa Diosan iscëx upí 'ai —quixun 'unanin. Usa 'aínbi ca an mitsu 'atimaquin sinanamisa tancë uni, uisa uni cara, abi Nucën Papa Diosan castícantí 'icën.

¹¹ 'Ën xucëantu, cana mitsu cain, 'ën —Nucën Papa Diosan iscëx upí 'inux ca uni 'unántioracacë 'iti 'icë —quixun caquin, unicama bana ñuixuncë 'aish cana judíos unicaman bëtsi bëtsi ocëma 'itsían. I curúsocënuaxa ax bama, Jesucristo, ami catamëtishi ca uni upí 'iti 'icë quixun a bana 'ën ñuicëbëma ca uni 'ëmi nishtsíanma. ¹² An mitsu 'unántioracanun quixun ubíocë unicama aín namiribi tëatibi ca 'ia.

¹³ 'Ën xucëantu, mitsun ñu 'acë cupíma Cristomi catamëcë cupíshi an iscëx upí 'inun ca Nucën Papa Diosan mitsu caísaxa. Usa 'ixun camina mitsux cuëñcësabi oquin ñu 'atima 'ati sinántima 'ain. Usaquin 'aíma camina bëtsibë nuibanani asérabi

'aquiananti 'ain. ¹⁴ Nucën Papa Diosan bana ca quia:

—“Mixmi bërúancacësaribi oquin camina min aintsicama nuibanan axa 'aquinsa 'icë 'aquinti 'ain”. A bana quicësa oquin 'acë 'ixun camina bëtsi uni nuibati 'ain, mix bërúancacësaribi oquin. Usoquin 'acë 'ixun camina Nucën Papa Diosan bana raírinëxa quicësabi oquin 'acë 'iti 'ain. ¹⁵ Usa 'ainbi bëtsibë nishanani cuamianani camina mitsux Jesucristonën unimasa 'iti 'ain. Usai 'itin rabanen camina bërúinraocati 'ain.

Unin sináncësa oquin sinanima Nucën Papa Diosan Bëru Ñunshin Upitan sinánmicë 'iti bana

¹⁶ 'Ën cana mitsu cain, mitsux cuëncësabi oquin ñu 'atima 'aquinma camina Nucën Papa Diosan Bëru Ñunshin Upitan sinánmicësa oquinshi sinánquin ñu 'ati 'ain. ¹⁷ Nun sináncësa oquinshi ënë nëtënu 'icë ñu 'aquin cananuna Nucën Papa Diosan Bëru Ñunshin Upí cuëncësama oquin 'ain. Nucën Papa Diosan Bëru Ñunshin Upí ax ca nun sináncësa oquinu ñu 'ati cuëënima. Usa 'ixun camina mitsux an sinánmicë 'ixun mitsun cuëncë ñu 'atima 'ain. ¹⁸ Mitsun ain Bëru Ñunshin Upitan sinánmicëxun sinánquin ñu 'acë 'aish camina usai ca uni 'iti 'icë quixun Moisésnën cuënëo bana quicësamaira oi 'icë 'aish 'uchocëma 'iti 'ain.

¹⁹ Camina 'unanin, unin ca 'aisa tanquinbi tënëquinma ain cuëncësa oquin ësa ñucama 'aia quixun: ain xanuma 'ainbi xanubë 'iti, xanúxmabi uni itsibë 'iti, 'imainun ñunshínquin ñu 'atima 'ati. ²⁰ 'Anan ca 'aia, Nucën Papa Diosmi sinánquinma unin 'acë ñu rabiti, ñubë 'iti, bëtsibë nishánanti,

cuamianani nishánanti, ñuñanánti, unimi pishui nishti, bënētishi unimi nishti, anbi ñu 'acatsi quixun sináncē 'iti, 'imainun uni raíri, raíri unibē nishananquin amanu amanu sinánun sinánmiti, acamaribi. ²¹ 'Imainunribi ca 'aia, bētsi unin ñu cuēēnti, uni 'ati, paēnti, picéntapun 'iti, acama. Usa ñucama ca unin aín cuēēncēsa oquin ñu 'aquin 'aia. Usa 'ain cana ēn mitsu cacēsaribi oquin mitsu catēcēnin, usa ñua an 'acē unicamax ca aín unima 'aish Nucēn Papa Diosan nētēnu abē 'itima 'icēn.

²² Usa 'aínbi ca Nucēn Papa Diosan Bēru Ñunshin Upitan sinánmicēxuan an sináncē uni ax ēsai 'ia: unicama nuibacē, chuámarua 'aish cuēēncē, uisa ñu cara 'icēbēbi chuámarua 'aish bēnēcēma, an 'atimocēxunbi uni cupicēma, cuēmēninínshi banacē, upí nuituñu, 'imainun Jesucristomi upiti catamēcē, ²³ rabícēma, aín cuēēncēsari 'iisa tanquinbi tēnēcē. Usa uni ñuía, ax —usai 'itima ca —quicē bana ca 'aíma 'icēn. ²⁴ Cristo nun 'ucha cupí i curúsocēnu bama 'ain cananuna nun nu ñunshínquin 'asaribi oquin 'atēcēnuxunma ñu 'atimacama ēan. ²⁵ Usa 'ain cananuna nux aín Bēru Ñunshin Upitan 'imicēx Nucēn Papa Diosan uni 'ixun, aín Bēru Ñunshin Upitan an nu sinánmicēsabi oquin 'ati 'ain.

²⁶ Usa 'ain cananuna —'ēx cana bētsi unisama 'ai —quiax rabítima 'ain, cananuna cuēbicanani unibē nishanantima 'ain, 'imainun cananuna bētsimi nutsitima 'ain.

6

Bētsibē 'aquiananti bana

¹ Ën xucéantu, axa Jesucristomi catamécë unían manúxun ñu 'aisama 'aiã camina mitsux asérabi Nucën Papa Diosan Bëru Ñunshin Upitan sinánmicë 'ixun axa upí 'inun quixun nuibaquin 'aquinti 'ain, rabíquin —'èx cana 'uchañuma 'ai —quixun sinánquinma. Mixribi usai 'itin rabanan camina bërúancati 'ain. ² Min ñuishi 'ati sinánquinma camina uni raíriribi ami sinánquin 'aquinsa 'icë 'aquinti 'ain. Usai camina bëtsibë bëtsibë 'aquiananti 'ain. Usai 'i camina Cristo quiásabi oi 'iti 'ain.

³ Ui unin cara asérabi upí 'ixunmabi ax isa upí uni 'icë quixun sinania, ax ca aín sinanëinshi cëmëia. ⁴ Ñu 'aquin ca aín unin —¿Cristo cuëencësabi oquin carana 'ai? —quixun sinánti 'icën. Usai 'i ca unían a cuëenti sinanima —Cristo cuëencësabi oi cana 'i —quixun sináncë cupí a uni chuámarua tani cuëenti 'icën. ⁵ Cristonan 'ixun ca unin uisa cara aín sinan 'icë quixun sinánan uisa ñu cara 'ati 'icë quixun anbi sinánti 'icën.

⁶ An Nucën Papa Diosan bana 'unánmicë uni a ca a 'unánmicë unin cupíoquin uisa ñuñu cara, a mësú 'inánti 'icën.

⁷ Camina upí oquin 'unánti 'ain, Nucën Papa Dios parani ca uni ami cuaitima 'icën. Ënëx ca ësa 'icën: An 'apácë ñu bëru aín bimibi ca unin biti 'icën. ⁸ Usaribiti ca axa aín 'uchacama ënima aín cuëencësa oíshi 'icë uni ax ainanma 'aish xënibua 'aínbi Nucën Papa Diosbë 'íma. Usa 'aínbi ca an aín Bëru Ñunshin Upitan sinánmicëxun sinánquin ñu upí 'acë uni ax Nucën Papa Diosnan 'aish xënibua 'aínbi abë 'ia. ⁹ Usa 'ain cananuna Nucën Papa Dios cuëencësabi oquin 'aquin atsánquin ëntima 'ain. Usoquin ñu upí oquin 'ai cananuna ax

quiásabi oi an 'aquincë 'ianan aín nētēnu abē 'iti 'ain. ¹⁰ Usa 'ain cananuna axa nubē Jesucristomi catamēcë unicama 'aquinti 'ain. 'Aquianan cananuna 'aquinsa 'icë uni raíriribi camabi 'aquinti 'ain.

Pablonëan ashiquin 'ësëanan bërúanxa 'inun ca

¹¹ 'Ēn mēcēnanbi chaira letranēn mitsu cuēñōoxuncē bana ēñē camina isti 'ain. ¹² An –camina 'unántioracacē 'iti 'ai –quixun caquin mitsu 'unánmicē unicaman ca judíos unicama cuēñmiti cupíshi usaquin 'unánmia. I curúsocēnua ax bama, Cristo, ami catamētishi ca uni iēti 'icë quicē, a bana cupí bētsi bētsi ocē 'itin rabanan ca –mitsux camina 'unántioracacē 'iti 'ai –quia. ¹³ Axa 'unántioracacē unicamanbi ca camabi Moisésñēn usai ca judíos unicama 'iti 'icë quixun cuēñōo banacama quicēsabi oquinnra 'aima. Usa 'ixunbi ca atun 'unánmicē cupí camina mitsux judíos uni 'icēsaribiti 'unántioracacē 'ai quiax rabiácati sinánquin usaími 'inun quixun mitsu 'unánmia. ¹⁴ Usa 'aínbi cana 'ēxbi rabiacaquinma, i curúsocēnua ax bama 'aían a cupí uní iēti, Nucēn 'Ibu Jesucristo, ashí rabin. Cristo i curúsocēnu bama cupí cana a 'ēn 'atia Nucēn Papa Dios cuēñcēma ñucama ēni, usa ñu 'atēcēnti cuēñiman. 'Imainun ca unin a 'atia Nucēn Papa Dios cuēñcēma ñu 'ē 'amitima 'icēn. ¹⁵ Nux asérabi Cristonan 'aish cananuna, axa usabi 'unántioracacē unicamaxa 'icēsaribiti 'unántioracacēma 'aishbi Nucēn Papa Diosan iscēx upí 'ain. Ainan 'icēa Cristonēn nu 'imicēxun bërámanu 'ása oquin sinántēcēnquinma bētsi oquin sináncē cupíshi cananuna Nucēn Papa Diosan

iscëx upí 'ain. ¹⁶ Axa usai 'icë unicamacëñuan uicamax cara asérabi aín uni 'icë, acama Nucën Papa Diosan nuibaquin aín 'ucha tèreanan chuámashirua 'imiti cana cuëënin.

¹⁷ Nucën 'Ibu Jesúsnan 'icë unin bëtsi bëtsi ocë cupí, 'ën nami tēcäcë mocë, aín bërucama isquin ca ui uni cara, anbi, 'ëx cana asérabi Nucën 'Ibu Jesusan uni 'ai quixun 'unánti 'icën. 'Unánquin ca uisa uni carana 'ai quixun 'ë ñucátēcëntima 'icën.

¹⁸ 'Ën xucéantu, Nucën 'Ibu Jesucristonëan nuibaquin mitsu asaribi 'aíshmi upí 'inun 'aquinti cana cuëënin. Usai ca 'iti 'icën. Ashi, Pablo.

**Nukën 'Ibu Diosan ain unikama 'inan ain
bana
New Testament in Cashibo-Cacataibo
(PE:cbr:Cashibo-Cacataibo)**

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cashibo-Cacataibo

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cashibo-Cacataibo

cbr

Peru

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cashibo-Cacataibo

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

c8d73d75-386c-5f5e-a601-116dba3dae9b